ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТІ

Қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика

«6В04205 – Құқықтану» мамандығы бойынша
«Криминалистік тактика» пәнінен

ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

АЛМАТЫ, 2023

«6В04205 – Құқықтану» мамандығы бойынша Криминалистік тактика пәнінен емтихан бағдарлмасын «Қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика» кафедрасының профессор Г.М. Атахановамен әзірленді.

Қылмыстық құқық, қылмыстық іс жүргізу және криминалистика кафедра сының мәжілісінде қарастырылған
№ ___ хаттама «_09» 09. 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі
з.ғ.д., профессор __________________ Р.Е. Джансараева

Алматы, 2023 ж.

Кіріспе

«6В04205 – Құқықтану» мамандығы бойынша «Криминалистік тактика» пәнінен Қазақстан Республикасы мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандарты мен академиялық саясатқа сәйкес пәнді оқып игеру қорытынды бақылау - емтихан тапсырумен аяқталады. Емтиханға (қорытынды бақылауға) төлем бойынша берешегі жоқ, бакалавриатқа арналған оқу бағдарламасы мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес пән бойынша оқу процессін аяқтап, тиісінше балл жинаған студенттер ғана жіберіледі.

Қорытынды емтихан (қорытынды бақылау) академиялық күнтізбе мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес жазбаша нысанда оффлайн платформасында жүргізіледі.

Оқу бағдарламасы мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес пән бойынша оқу процессін аяқтап, тиісінше балл жинай алмаған студенттер қанағаттанарлықсыз бағасын оң бағаға қайта тапсыру үшін студент келесі академиялық кезеңдерінің бірінде немесе жазғы семестрде сол пән бойынша оқу жұмыс жоспарында қарастырылған барлық сабақ түрлеріне қайта қатысып, рұқсат алады және қорытынды бақылау тапсырады.

Егер студент оқу бағдарламасын толық көлемде орындай отырып, емтиханға уақытылы қатыспаса, емтихан ведомостындағы оның фамилиясының тұсына «келген жоқ» деген жазу жазылады. Студенттің дәлелді себептері болған жағдайда факультет деканының әкімімен оған емтихан тапсырудың жеке кестесі бекітіледі. Емтиханға келмеуінің дәлелді себептері болмаған жағдайда «қанағаттанарлықсыз» деген бағаға теңестіріледі.

«FX» белгісіне сәйкес «қанағаттанарлықсыз» баға алған жағдайда студентке емтиханды қайта тапсыру мүмкіндігі беріледі.

Қорытынды бақылаудың бағасымен келіспейтін студентке емтихан өткізілген күннен кейінгі күннен кешіктірмей апелляция беру мүмкіндігі қарастырылған.

Қорытынды бақылау бойынша оң бағаны осы аралық аттестаттау кезеңінде жоғарылату мақсатында қайта тапсыруға рұқсат етілмейді

Емтихан сұрақтары тиісті тексерістен өткеннен кейін бекітіледі.

Емтихан тапсыру бойынша нұсқаулық

1. Пән бойынша қорытынды емтихан оффлайн, жазбаша нысанында жүргізіледі. Жазбаша тапсыру барысы оқытушының қадағалауымен қатал бақыланады. Емтихан тапсырушыға мынадай талаптар қойылады:

1.1. Емтихан тапсыру уақытынан бұрын 30 минут бұрын емтихан тапсыратын аудиторияда отыруы қажет.

1.2. Емтихан кезінде шпоргалка қолдануына тыйым салынады.

2. Емтихан міндетті түрде алдын ала бекітілген кестеге сәйкес жүргізіледі.

3. Студент қорытынды бақылаудың алдыында арнайы нұсқамадан ӛтеді және бағалау критерийлерімен танысуы тиіс.

4. 3 сұрақ бойынша және тапсыруға 1 ғана мүмкіндік беріледі. және әр сұраққа, 1-сұрақ бойынша -33 б, 2-сұрақ бойынша -33 б., 3-сұрақ бойынша 34 б. қойылады. Тапсырудың жалпы уақыты – 2 сағат.

5. Емтихан тапсыру уақыты аяқталғаннан кейін қорытынды бақылау нәтижелері студенттің және оқытушының жеке кабинетіне автоматты түрде түседі.

6. Емтихан қорытындысы нәтижесінде қайта қаралуы мүмкін. Студент емтихан тапсыру тәртібін бұзған жағдайда нәтижесінде алған бағасы жойылуға жатады.

7. Емтихан қорытындысы 48 сағаттың ішінде универ жүйесінек қойылады.

Бағалау саясаты

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау, аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру.

Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау, орындалған тапсырманы бағалау.

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі:

————— Мұнда АБ – аралық бақылау; МТ – аралық емтихан, ҚБ – қорытынды бақылау (емтихан).

Әріптік жүйе бойынша баға	Сандық эквивалент	Баллдардың (%-дық кӛрсеткіші)	Дәстүрлі жүйе бойынша баға
A	4,0	95-100	Ӛте жақсы
A-	6,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

Криминалистік тактика пәнінен - 5 кредит
Емтихан сұрақтары қамтылатын тақырыптар

1 Тақырып. Криминалистік тактиканың теориялық және методологиялык негіздері

Криминалистиканың пәндік түсінігі. Криминалистиканың басқа ғылыми пәндермен байланысы.

Криминалистиканың жүйелі бөлімдері: криминалистиканың теориялық және методологиялық негіздері, криминалистік техника, криминалистік тактика, жеке қылмыстарды тергеу әдістемесі. Криминалистиканың даму тарихы және қазіргі жағдайы.

Криминалистика ғылымының даму тарихы. Қазақстан Республикасындағы криминалистік мекемелердің дамуы. Қазіргі кезеңдегі криминалистиканың жаңа бағыттары.

2 Тақырып. Криминалистік техника және криминалистік фотосурет

Сот фотографиясының әдістерін пайдаланып оқиға болған жерді панорамалык, масштабты әдістер арқылы бағдарлы, шолып, түйінді және детальды фото суретке түсіру. Тұлғаны сигналетикалық әдіспен түсіру. Фотосуреттерді басып шығару.

3Тақырып. Криминалистикалық идентификация мен диагностика

Криминалистикада қолданылатын әдістердің классификациясы.

Криминалистік идентификацияның түсінігі және оның дәлелдеу кезіндегі маңызы. Криминалистік идентификацияның ғылыми негіздері.

Идентификацияның процесуалдық формалары. Идентификацияның субъектілері., объектілері және олардың жіктелуі. Идентификацияланатын белгілердің түсінігі: жалпы және жеке; топтық, тектік, жекелендірілген.

Жеке ілім ретінде криминалистік диагностиканың түсінігі. Оның ғылыми негіздері. Диагностиканың мәселелері. Криминалистік диагностиканың субъектілер. объектілері, оларды жіктеу.

4 Тақырып. Трасология

Трасологияның түсінігі және оның мәселелері. Трасологияның ғылыми негізгі ережелері. Іздердің классификациясы.

Қолдың іздері. Папиллярлы сызықтар және өрнектер. Объектіде қалған майлы тер іздерін табу, бекіту және алу техникасы. Оның көшірмесін түсіріп алу. Пороскопиялық зерттеу.

Аяқтың және аяқ киімнің іздері, олардың криминалистік маңызы. Аяқтың іздерін өлшеу, олардың үлгісін алу. Аяқтың іздерінен қалған жол іздері, оның элементтері. Тістің, тырнақтың және басқа да іздерді табу, бекіту, алу.

Бұзу құралдарының іздері және олардың криминалистік маңызы. Бұзу құралдарының іздерінің түрі, оларды бекіту, алу әдістері. Іздердің үлгісін дайындау. Құлыптарды, пломбыларды криминалистік әдістермен зерттеу.

Көліктің іздері, олардың криминалистік маңызы. Көліктің іздерін өлшеу және олардың үлгісін алу.

Трасологиялық іздерді зерттеу арқылы шешілетін идентификациялық және диагностикалық мәселелер.

5 Тақырып. Криминалистік баллистика

Сот баллистикасының түсінігі және оның зерттейтін негізгі объектілері. Ату құралы – сот баллистикасының зерттеу объектісі. Патронның құрама бөлігі. Гильза, капсюль, порох, тығын, оқ, бытыра және картечьтің сипаттамасы. Ату іздерінің сипаттамасы.

Сот-баллистикасы арқылы шешілетін идентификациялық және идентификациялық емес мәселелер. Оқ пен гильза бойынша ату құралының түрін, жүйесін анықтау. Атылған оқ және гильза бойынша ату құралын идентификациялау.

Тегіс оқпанды қарудан атылған бытыраны, картечьті, оқ-дәріні және патронның тығынын зерттеу.

Оқтың атылу жағдайларын анықтау. Жақыннан атудың белгілері. Оқтың атылу бағытын, қашықтығын, атқан адамның тұрған орнын анықтау.

Ату құралын, оқты, гильзаны, бытыраны, картечьті, тығынды және атудың ізін табу, бекіту, қарау және алу.

6 Тақырып. Криминалистік габитология

Криминалистік габитологияның түсінігі, оның ғылым ретінде қалыптасуы мен дамуы. Тергеу барысында габитология арқылы шешілетін мәселелер.

Адамды сыртқы бейне белгілерінің жүйесі: өзіндік және жалғаспалы. Өзіндік: жалпы физикалық, демографиялық, анатомиялық және функционалдық белгілер. Жалпы және жеке белгілер. Ерекше және көзге түсетін көрнекті белгілер.

Адамды сыртқы бейнесі бойынша ауызша сипаттау. Дене мүшелерін суреттеу. Бет әлпетін суреттеу. Жасырынып жүрген адамдарды іздеу кезінде, ұстау кезінде, адамдарды тану үшін сыртқы белгілерін суреттеу. Сыртқы бейнені тұжырымдау үшін пайдаланылатын техникалық құралдар, әдіс-айлалар және олардың криминалистік маңызы. Фотосурет бойынша адамды идентификациялау.

Генотипоскопиялық талдау және оның мәліметтерін адамды идентификациялауға пайдалану мүмкіндігі.

7 Тақырып. Құжаттарды криминалистік зерттеу

Құжаттарды криминалистік зерттеудің түсінігі, оның бөлімдері: қолжазба тану, автортану, құжаттарды техникалық зерттеу.

Қолжазудың қалыптасуы және оның идентификацияға негіз болатын қасиеттері. Қолжазудың қалыптасуының және өзгеруінің заңдылығы. Динамикалық стереотип. Қолжазудың жалпы және жеке белгілері. Жазуды ұқсатып (имитация жасап) жазу. Қолжазуды криминалистік сараптамаға жіберуге материалдар дайындау. Еркін, экспериментальды, шартты-еркін жазудың үлгілері. үлгілерге қойылатын талаптар.

Құжаттарды техникалық-криминалистік зерттеудің түсінігі, объектлері.. Реквизиттер: мәтін, мөртаңба, құжаттың бланкісі, қолтаңба. Құжат материалдары: қағаз, сия, паста, тушь, графит, типографиялық бояу, желім, ледерин және т.б. Техникалық құралдар: қалам, мөр, штамп, клише, ксерокс, компьютер, принтер, баспаханалық станок, кескіш, кассалық аппарат және

т.б. Құжаттарды техникалық-криминалистік зерттеудің шешетін идентификациялық және идентификациялық емес мәселелері.

Жалған құжаттарды жасау әдістері .Жартылай және толық әдістер. Жалғандық тәсіл белгілері.

Өшірілген, оқуға жарамсыз жағдайға келтірілген және отқа жанған құжат мәтіндерін зерттеу.

8 Тақырып. Криминалистік есепке алу

Қылмыстық тіркеудің түсінігі, оның мәселелері және түрлері. Тіркеу органдары.

Қылмыскерлерді тіркеу. Аты-жөні бойынша және дактилоскопиялық есепке алу. Папиллярлы өрнектердің классификациясы. Дактилоскопиялық формула.

Хабар-ошарсыз кеткен адамдарды және аты-жөні белгісіз мәйіттерді тіркеу. Қылмысты жасау әдісі бойынша тіркеу. Ату құралдарын, оқтарды және гильзаларды криминалистік есепке алу. Жоғалып, тартып алынған заттарды есепке алу. Ашылмаған қылмыстар бойынша жиналған айғақ заттардың коллекциясы, оларды пайдаланудың мүмкіндігі және тәртібі. Тіркеудің жекелеген түрлерінің арасындағы байланыс. Анықтама қағаздарың алу тәртібі.

9-10 Тақырып. Криминалистикалық тактиканың негіздері.Тінту және алу

Тінтудің және алудың түсінігі, міндеттері. Тінтудің түрлері. Тінту алдында жүргізілетін дайындық жұмыстары. Тінтудің объектісі және тінтілетін адам жөнінде бағдарлау мәліметтерін жинау. Тінтуге қатысатын адамдарды іріктеп алу. Олардың тінтілетін жерде тінту басталмас бұрын алдын ала жүргізетін әрекеті.

Тінтудің тактикалық және ұйымдастарушылық әдістері. Техникалық құралдарды дайындау. Ғылыми-техникалық құралдарды қолдану. Тінту психологиясы. Тінтуді үйдің ішінде және сыртта жүргізудің ерекшеліктері. Жеке адамды тінту. Бірнеше объектіні бір мезгілде тінту.

Тінтудің нәтижесі мен алуды бекіту. Тінтудің хаттамасы, жоспарлар, схемалар, фотосуреттер, заттардың тізімі.

11 Тақырып. Тергеу қарауының тактикасы. Тергеу экспериментінің тактикасы

Тергеу экспериментінің түсінігі, оның түрлері. Тергеу экспериментін жүргізуге жол берілмейтін жағдайлар.

Тергеу экспериментіне дайындық. Реконструкция жасау. Экспериментке қатысатын адамдар, олардың ролі. Мамандарды пайдалану. Тергеу экспериментінің жекелеген түрлерін өткізу ерекшеліктері. Тәжірибе шарттарының зерттеліп отырған жайдың шарттарына мейлінше сәйкес келуі. Тәжірибелердің варианттары. Эксперимент нәтижелерін бекітіп жазып алу. Тергеу экспериментінің қортындысын бағалау.

12 Тақырып. Жауап алу және беттестіру тактикасы. Тергеу экспериментінің тактикасы

Жауап алудың түсінігі, оның міндеті және түрлері. Жауаптың қалыптасуының психологиялық процесі.

Жауап алуға дайындық. Істегі материалдармен оқып танысу.

Жауап алғанда анықталатын сұрақтарды дайындау. Жауап алынатын адамды танып білу. Оның іске қатысатын басқа адамдармен өзара қарым-қатынасын анықтау. Жауап алуға дайындық кезінде жедел-іздестіру әрекеттерінің маңызы. Жауап алу жоспарын құру. Жауап алуға қолайлы жағдай туғызу.

Жауап алынатын адаммен психологиялық байланыстың қалыптасуы. Бірнеше куәдан және айыпкерден жауап алу кезегін анықтау. Жауап алудың тактикалық жағдайлары. Қайшылықты жағдайда пайдаланылатын тактикалық әдістер.Қайлышылықсыз жағдайда пайдаланылатын тактикалық әдістер.

Айыпкерден жауап алу кезінде сарапшының қатысу мүмкіндігі. Айыпкердің алибиі болған жағдайдағы жауап алу тактикасының ерекшелігі. Кәмелетке толмаған куәлар мен айыпкерлерден жауап алудың тактикасы.

13 Тақырып. Жеке тұлғаларға қарсы қылмыстарды тергеу Қылмыстың жекелеген түрлерін тергеу әдістемесінің түсінігі және міндеттері. Қылмыстың жекелеген түрлерін тергеу әдістемесінің құрылымы.Тергеу ситуациясы, түсінігі және оны тергеу әдістемесін жасаған кезде пайдалану. Криминалистикалық топтастырудың түсінігі және оның қылмысты тергеу кезіндегі маңызы.

14-15 Тақырып. Меншікке қарсы қылмыстарды тергеу

Ұрлықты, тонау мен шабуыл жасап тонаудың криминалистік сипаттамасы. Тергеу болжаулары және тергеуді жоспарлау.

Алғашқы тергеу әрекеттері және жедел-іздестіру шаралары. Куәдан және жәбірленушіден жауап алу. Қылмысты тіркеу органдарынан алынған мәліметтерді пайдалану. Ұрланған бұйымдарды іздестіру.

Ұрлықты тергеудің ерекшелігі. Алғашқы тергеу әрекеттері және жедел-іздестіру шаралары. Жәбірленушіден жауап алу. Оқиға болған жерді қарау. Сот сараптамасын тағайындау және басқа да тергеу әрекеттерін жүргізу ерекшелігі. Ұрлықты, тонауды инсценировкалау, оны әшкерелеудің әдістері. Тергеудің қорытынды кезеңінің ерекшеліктері.

Тонау мен қарақшылық қылмыстарының криминалистік сипаттамасы. Тергеу болжаулары және тергеуді жоспарлау.

Алғашқы тергеу әрекеттері және жедел-іздестіру шаралары. Куәдан және жәбірленушіден жауап алу. Қылмысты тіркеу органдарынан алынған мәліметтерді пайдалану. Ұрланған бұйымдарды іздестіру.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Тапалова Р.Б., Джансараева Р.Е., Темирболат Н.С. Атаханова Г.М. Криминалистика. –Қазақ университеті, 2019.-478 б.
2. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р. Криминалистика: Учеб. для вузов / Под ред Р.С. Белкина. М.: НОРМА, 2016.
3. Криминалистика. Учеб. для вузов / Т.В.Аверьянов, Р.С.Белкин, Ю.Г.Корухов, Е.Р.Россинская; Под ред.Р.С.Белкина.- М.: НОРМА-ИНФРА, 2016.

4. Криминалистика. Учеб. / [Т. С. Волчецкая, В. Я. Колдин, В. В. Крылов и др.]; МГУ им. М. В. Ломоносова, Юрид. фак.; Под ред. Н. П. Яблокова.- Изд. 2-е, перераб. и доп.- М.: Юристъ, 2016.